

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 42 (3204) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Megszilárdult keleten a német védelem az olvadás következtében

Tuniszban újabb nagy veszteséget szenvedtek az amerikaiak. Anglia tébolyodottan ünnepelte a vörös hadsereget

GHANDI AZ UTOLSÓKON VAN

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távírti Iroda jelenti: A tokiói rádió szerint a császári löhadiszállás hétfőn ezt a közleményt adta ki:

A francia kormányval létrejött megegyezés értelmében február 21-én a japán hadsereg és haditengerészet harci egységei bevonultak Kwangcsauvan francia engedményes területre.

Bomból jelentik: (B. T.) Svájci lapok jelentik, hogy most már a Moszkvából érkező hírek is kiemelik a keleti harctér déli szakaszán a hirtelen olvadást. Rosztov környékén az utak patakokká változtak. Min dent elborít a hó. Az olvadás első sorban a szovjet légitelvékenységet bénítja meg, mert a repülőterek használhatatlannak a sár miatt.

Érezhetően megszilárdult keleten a német védelem

Berlinből jelentik: (B. T.) A német főváros diplomáciai köreiben megállapítják, hogy Charkov eleste óta a szovjet támadás némiképp csökkent. Most keleten már nincsenek súlypontok. A német arcvonal ennek következtében érezhetően megszilárdult. A helyzet kedvező alakulása részben az időjárásnak tulajdonítható. A Taman félszigeten a hőmérséklet 10 fokra emelkedett a fagypont felett. Ennek következtében a harc ott erősen el lanyhult. Az Azovi tengertől az il- lenn tőlg fagypon körül van a hő- mérséklet, ezért azon a szakaszon is megindult az olvadás, a harci terület pedig eliszaposodott. Berlinben mind- ezek ellenére az elmúlt hetek esemé- nyei nyomán a kilátásokat még elő- vigyázatosan ítélik meg. Hangoztat- ják, hogy az idő még korai, számolni kell azzal is, hogy a tél bármikor visszatérhet, vagyis megszűnik az ol- vadás. Nem bocsátkoznak jóslások- ba afelől, vajjon a szovjet hadsereg kimerült-e és hosszabb harci szünet- re van-e szüksége? Inkább lehetnek tartják, hogy a szovjet további erős támadóvállalkozásokat indíthat. Az ál- talános helyzet könnyebbé válása el- lenére, a harcok még mindig súlyo- sak.

Komoly német hadászati sikerek botlakoznak ki a tuniszi amerikai vereségekből

Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Londonból jelentik, hogy az angol sajtó az északamerikai csapatok újabb tuniszi harcairól hangsúlyozza azoknak súlyosságát. Az Evening Standard katonai szakértője szerint a szö- vetséges parancsnokság tévedett, mert azt hitte, hogy a tengely olyan sok harc- kocsi nem tud Tuniszba szállítani.

Zürichi jelentés szerint a Középtu- niszban harcoló amerikai csapatokat újabb vereség érte. A németek két napi heves harc után elfoglalták az ameri-

kaiak egyik fontos állását, a Kasserine szorosát, amivel sikerült e fontos helyen benyomni az amerikai védelmet és most már nemcsak ezt a vonalat fenyegetik, hanem az amerikaiakhoz csatlakozó Anderson-féle első brit hadsereg helyzetét is. Alexander tábornok most erősíté- ket küldött a veszélyeztetett terüle- tekre.

Ghandi állapota válságosra fordult

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az angol lapok új-delhi tudósítói szerint az indiai helyzet igen súlyos. Gandhi állapota jelentékenyen rosszabbodott. A kongresszus tagjai 4 órás tanácskozáson elhatározták, hogy táviratot külden- nek Churchillnek, amelyben a Ma- hatma azonnali szabadonbocsátását követelik. Közlik, hogy Gandhi halá- la gyászos következményekkel járna. Új-Delhiben az alkirályné és az ameri- kai megbízottnál is megbeszélések voltak, mert zavargásoktól tartanak.

Anglia nemzeti ünnepként ülte meg a vörös hadsereg jubileumát

Stockholm. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A Stockholms Tidningen londoni tudósítója részletes beszámolót közöl a vörös hadsereg 25 éves fenn- állásának angliai megünnepléséről. Egész Angliában minden templomban imád- sággal és megemlékező beszéddel ünne- pelték a Szovjetuniót. A városok és gyűléstermek felett vörös zászlók lo- bogtak, sok angol gomblyukában pedig a szovjet jelvény díszelgett. Az ünne- pégi fénypontja az Albert Csarnokban rendezett gyűlés volt. A hatalmas ter- met majdnem teljesen megtöltötte a kö- zönség. Mindenhol sarlós kalapácsos jelvényeket lehetett látni. E nagyszá- bású ünnepséget az angol-szovjet ele- mekből összetett előképsorozat nyitotta meg. Az egész ünnepély csúcspontja az angol fegyveres erő minden fegyverne-

Buenos Aires. (MTI.) A Stefani Iro- da jelenti: Washingtonban közzétették az Egyesült Államok hadseregének és tengerészetének veszteséglistáját. Esze- rint a háború kitörésétől február 19-éig az amerikai hadsereg és haditengerészet 65.380 embert veszített. Ezek közül 10.050 meghalt, 10.959 megsebesült, 44.181 eltűnt, 190-et pedig internáltak.

Tokio. (MTI.) A Német Távírti Iro- da jelenti: A tokiói rádió a japán cea- patok Kwangcsauvanba történt bevonu- lásáról ezt közli: Miután megállapítást nyert, hogy Csungking Kinának érde- keltsége van a kwangcsauvani bérelt te- rületen, a japán hadsereg és haditenge- részet a francia kormánnyal létrejött teljes megállapodás értelmében február 16-án hajnalban Leitesau város és fél- sziget mellett meglepő támadást kez- dett és ugyanaznap megszállta a várost. Február 21-én délután 2 óraker a japá- nok bevonultak Kwangcsauvanba, majd a város környékét is megszállták.

A Gandhi állapotáról szóló hírek sze- rint Gandhi már annyira gyenge, hogy Aga khán palotájának legbelső szobá- jában helyezték el, mert a legkisebb zajt sem tudja elviselni. az orvosok kijelentik, hogyha a bört azonnal meg nem szűnik, a legsúlyosabb bo- nyodalmak várhatók.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Ste- fani Iroda jelenti: A londoni lapok az indiai helyzet miatt felhívják a kor- mányt, hogy hagyjon fel a tétlenség- gel és tegye meg a legsürgősebb in- tézkedéseket, mielőtt még késő lenne.

mének díszfelvonulása volt, melyben résztvettek a női kiegészítőszolgálatosok és a betegápolók is. Közreműködött több katonazenekar és énekkar. Eden külügyminiszter bevezetőül felolvasta Sztalinnak az angol néphez intézett üze- netét és megkérte Majeski ezovjet nagy- követet, hogy mondjon érte köszönetet Sztalinnak. Azután Eden elismerő sza- vakkal emlékezett meg a vörös had- seregről.

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A sajtó nagy figyelemre méltatja azt a tényt, hogy a vörös had- sereg fennállásának 25-ik évfordulóját Angliában, valamint Anglia gyarmatai és társorzágaiban nemzeti ünnepként ülték meg. Anglia ezzel kimutatta a bolsevizmussal való teljes összetartozá- sát.

Egyenlő mértékkel

Irta: Dr. PATZKÓ ELEMÉR

A magyar jogászegylet, amelynek helyi csoportja szombaton tartotta Nagyváradon alakuló ülését, nagy és jelentős szerepet foglal el a magyar közéletben. Ha célkitűzését vizsgál- juk, ma, amikor a közösségi eszme térhódítása nemcsak mérföldes lép- tekkel halad előre, de a világ társa- dalmi, nemzeti, a nemzetek egymás- közötti és ugyanakkor az egyes nem- zetek belső gazdasági elrendezésének vitája a fegyveres konfliktusban kere- si megoldását és igazolását az egyes egymással szembenálló nemzetcsoport- tok álláspontjának, az egyesület mély és igaz célját abban találhatjuk, hogy a mi sok megpróbáltatással és ve- széllyel küzdő magyar nemzetünk jövő létjogosultságának bizonyítékait felszínre hozza, érvényesülésének és fejlődésének lehetőségeit pedig a testetlen, a megfoghatatlan, de mégis legyőzhetetlen jogeszmék megvitatott kiművelésével igyekszik előkészíteni.

Bárhogy is dőljön el a fegyveres viadal, a társadalmakat és a nemzet- közti viszonyokat a közösségi elv alap- ján előre törő jogeszmék fogják a jövőben döntően irányítani, mert ezeket sem mesterséges erődvonalak sem tankok, tengeralattjárók, sem más eddig ismeretlen öldöklő fegyve- rek nem fogják tudni megakadályoz- ni sem egy szárazföldi, sem egy ten- geri határvonalon túl történő terje- désben.

Elmultak az idők, amikor a liberá- lis eszmék hatása alatt a jogrendsze- rek is az egyén érvényesülésének jog- eszméit igyekeztek mentől tökélete- sbben kiművelni, mert az új kor a közösség érdekeinek biztosítása szem- szögén keresztül ítéli meg az egyén érvényesülésének jogosságát, ellentét- ben az elmúlt században kifejlődési csúcspontra érkezett koreszmékkel.

Nemcsak a koreszmék megakadá- lyozhatatlan terjedése miatt, de nem- zeti fejlődésünk biztosításának jól felfogott érdekében is a döntő közös- ségi elvnek megfelelően kell tehát nemcsak jogrendszerünket átalakíta- ni, de gondolkodásunkat is beállí- tani.

Az értékmérő a közösségi elv. En- nek mérlegére kell feltennünk nem- csak minden jövő elgondolásunkat és tervünket, de a multnak minden ese- ményét is, mert a multnak esemé- nyekben mutatkozó életformái képe- zik a jövő fejlődésének békés alap- ját.

Eppen a jogászegylet helyi cso- portjának alakuló közgyűlése mutat- ta meg, hogy a mult eseményeinek és életnyilvánulásainak kiértékelése, egyenlő fontossággal bír a jövő ter- vek kidolgozásával.

Különös sullyal esik latba a közöl- mult eseményeinek és életnyilvánulá- sainak kiértékelése, mert a magyar- ság trianoni szétdarabolása folytán több kényszerű közösségi csoportra

szakadt és ezek mindegyike, a jövő fejlődés szempontjából külön értékeket termelt ki.

Lehet, hogy mi, kisebbségi sorsban élt magyarok különös jelentőséget tulajdonítunk a mi közösségi csoportunkban megnyilatkozott életjelenségeknek, de ez nem ezeknek elvéteztét vagy semmibevevését indokolja, hanem éppen a közösen elvégzendő kiértékelés parancsoló szükségszerűségét igazolja.

A gondolatot bennem a helyi csoport elnökének az alakuló ülésen elmondott beszéde vetette fel, akit a központ kijelölése alapján iktatott be tisztségébe a közgyűlés. — Kifejtette ugyanis beszédében azt az álláspontot, hogy miután az elszakított részek magyar jogásztársadalmára 22 éven keresztül ki volt zárva a trianoni Magyarország nivós és folyton fejlődő jogéletéből, a helyi csoportnak — egy sportbeli hasonlattal élve — nem a versenyzés 110 centiméteres legmagasabb gátjainál kell tagjait elindítania, hanem a legalacsonyabb 75 centiméteres nivóleceknél kell azokkal az alapismeretekkel megismerkednie, ami majdan képessé teszi a 110 centis legmagasabb gátak sikeres megküzdésére is.

Ez az a megállapítás amivel szembeállunk. Nem sértett hiúságból vagy gyengeségeink miatt szőnyegkésésünk takargatása érdekében hanem azért, hogy felhívjuk a figyelmet azokra az eredményekre is, melyeket a kisebbségi sorsban szülő magyarok a megpróbáltatások verejtékéből, mint értéket kitermelt. Mert hogy a kisebbségi sors ilyeneket kitermelt s elsősorban a magyar jogásztársadalom munkájával, az vitathatatlan.

Mi, a kisebbségi sorsba szakadtak a kegyetlen legázolási kísérletek között nem hagytuk magunkat eltiporni, hanem a fegyvertelenségben is találunk fegyvert, amivel küzdünk. — A jogot. Amikor az első kábultságból ébredésünk kezdődött, rádöbbenünk, hogy az Istentől adott élet joga erősebb, mint bármilyen emberek által gyártott öldöklő fegyver.

Kézbe ragadta tehát a kisebbségi sorsban élő magyar jogásztársadalom ezt az egyetlen fegyvert s ezzel küzdött minden apró nemzeti bástva ellen megindított harcban. S itt nem volt alkalom a jogi sportpályák zöld gyepén folytatott l'art pour l'art 75 centis gátgyakorlatokra, mert ha a 110 centiméter magasabb, ellenünk felállított gátakat a magyar jogásztársadalom egyből leküzdni nem tudta, úgy ez a közösségi erő egy-egy oszlopnak kidőlését és megsemmisülését jelentette.

A nyílt és rejtett gátak százait termelte ki az utódállamok népeinek az az elvakult elképzelése, hogy ezeken aprádonként elvérzik a magyarság s hirmondója sem marad az 1000 éves magyar mult jogának.

De hiába volt mindez, hiába hozták fel a hűségük megtagadásának ürügyét, hiába hozták a nyelvviszágakat, hiába a névelmezést, hiába a hirdett Angelescu-féle iskolarendeleket, hiába a földreformot, hiába a sajtó rendelkezésének fojtó fondorlatait, hiába jött a tanítóból egyszerre egyetem tanárrá avasztált Ghibu professzor a telekkönyvi rendtartás hajmezőre álmagyarzatával, aminek alapján egyik napról a másikra a katolikus és református egyházi intézmények majdnem évszázados telekkönyvi tulajdonait a telekkönyvekben a román állam tulajdonára „igazították ki”, hiába iratott elő a román személyzet alkalmazásának kötelezetté-

ge, hiába vitatták el katolikus és református egyházi szervezeteinknek jogi személyiségét, hiába jött a nemzetközi szerződéseken lefektetett kötelezettségek rosszhiszemű és kisméltató magyarozata, a magyar jogásztársadalom a nemzetközi fórumok, a román parlament és bíróságok előtt, a sajtóban és tanulmányokban, mindenkor előgyakorlatok nélkül ezeken az új küzdőtereken pillanatok alatt védő állásba helyezkedett és kezébe ragadta a legalaposabb ellenérvek jogi fegyverét, amelyek ha nem is vezettek mindenkor pillanatnyi sikerre, mindenesetre elvégezték a jogfenntartó tiltakozásnak azt a munkáját, amely az időlegesen elháríthatatlan erőszak folytán teremtett helyzet jogerőssé válását megakadályozta és így lehetővé tette a minden téren bekövetkező nagy perújítást — a revíziót.

A magyar jogásztársadalom ezalatt nemcsak a jogászai gondolkodást tökéletesítette, hanem megpróbáltatások keservein keresztül ráeszmélt arra is, hogy a közösség joga jobban és erősebben érvényesíthető, mint az egyéni s hogy így a közösségi gondolat, a közösségi alapon felépülő jogelvek kell, hogy a jövő fejlődés irányát megszabják és a közösségi értékek kell, hogy ennek alapját is adják.

A kisebbségi sorsban élt magyar jogásztársadalom ezért, amikor a trianoni részek jogásztársadalmának 22 éves nagyszerű munkáját a magyar jövő kiépítése egyik legragyogóbb értékének tartja, nem keresi annak gyengéit, hanem csak értékeit s így a maga részéről is, nem gyengéit, hanem a sajátos kisebbségi sorsban kitermelt külön értékeit ajánlja fel a mindennél szentebb s a közösségi

gondolaton felépülő magyar jövő megvalósítására.

Egyenlő mértékkel — ezt irtam címnek és ezt akarom alapelvének beállítani, hogy így a trianoni részek jogásztársadalmára ne csak azt mérlegelje, hogy milyen értékeket termeltek volna ki közösen ha a trianoni csapás be nem következett, hanem azt is, amit sajátos különállásunkban értékállóként ki tudunk termelni, hogy ezeknek közös nevezőre hozásával szolgálhassuk a magyar jövőt.

Ugy érzem, nem a kisebbségi sorsban élt jogásztársadalom dicséretére, hanem a közös értékek megőrzése szempontjából mulasztás volna rá nem mutatni azokra az eredményekre és arra a jelentős munkára, amit a magyar jogászok közös erőfeszítéssel a megszállás 22 éve alatt végeztek.

Az ezekre történő rámutatás az események ismeretének hiányában hiányzott a megnyitó beszédből s ezt igyekeznünk pótolni, hogy így a jövő építésére a mult értékeinek átmentésénél mindent lemehessünk az egyenlő mértékkel.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Pardon uram, tévedtem...

Drágán adta a szegedi édes nemest — háromszáz pengőre büntették

70 fillér a paprika, meg 1 pengő 60 fillér

Nagyvárad. Saját tud. Koch Károlyné Daráczy Pirocska piaci árus ártullépés vétségével vádolva került a nagyváradi törvényszék dr. Rozsly István egyesbírája elé. A vádirat szerint ugyanis a megállapított 70 fillér helyett 1 pengő 40-ért adta el a paprikát Báthory Ferenc lakatoségédnek.

A vádlott beismeri, hogy 1 pengő 40-ért a paprikáért, azonban nyomban hozzáteszi:

— De amikor észrevettem, hogy kivel van dolgom, negyven fillért azonnal visszatoltam: Pardon uram, tévedtem...

— Látja, jegyzi meg a bíróság, éppen ez a „tévedés” volt a baj.

Báthory Ferencet, a károsult vevőt tanuként hallgatja ki a bíróság. A csendőrség előtt tett vallomását megmászva, azt állítja, hogy nem is 1 pengő 40 fillérért, hanem 1 pengő 60-át fizetett a paprikáért. A bíróság kérdésére egyébként kijelenti, hogy a vásárolt paprika finom csomagolásban ezzel a felirattal került elő: „Szegedi édes nemes.” Aztán „szakértően” megjegyzi: Sokkal jobb volt, mint az, amit előbb vettem.

A bíróság a tanut vallomására megesketi. A vádlott keserűen sóhajt fel:

— Ha valaki olosban vesz valamit, bezeg nem szalad a bírósághoz, csak a vevő kárára nem tévedhetünk.

A bíróság dr. Dutkay István királyi ügyész vádbeszéde és dr. Kalas László védőbeszéde után Koch Károlynét 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt — sópáncodva bár — megnyugodott az ítéletben s miután az ügyész sem felebbezett, a bíróság döntése jogerős.

Szabó János országgyűlési képviselő beszámolót mond a réti körzet választmányi értekezletén

Nagyvárad. Saját tud. Az Erdélyi Párt réti körzete február 24-én, szerdán este 7 órai kezdettel tartja szokásos választmányi értekezletét az Európa étterem különhelyiségében. A választmányi értekezleten résztvesz Szabó János országgyűlési képviselő, aki az összes idősebb kérdésekről beszámoló beszédet fog tartani.

Az Erdélyi Párt körzeti vezetősége ezután kéri a választmány összes tagjait, hogy tekintettel a képviselői beszámolóra, továbbá a tárgysorozat egyéb fontos pontjaira, a szerda esti értekezleten teljes számmal jelenjenek meg. A tárgysorozat letárgyalása után Szabó János képviselő panaszokat hallgat meg.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Egér a palotában.
BELVAROSI: Borcsa Amerikában,
KORONA: Fehér emberek,
CASINO: Tökéletes Antal.

Megszüntették Franciaországban a zónákat

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A párizsi sajtó feltűnő beállításban közli a német hatóságoknak a francia kormányhoz intézett hivatalos közlését, amely arról szól, hogy március 1-én megszüntetik az elválasztó vonalat és mindkét övezetben helyreállítják a postai forgalmat és az átlépési tilalmat megszüntetik. A párizsi sajtó a német-francia közeledés politikájának sikereként könyveli el ezt az eredményt és abban kedvező kilátásokra következtet a jövőre nézve. A lapok figyelmeztetik a közönséget Laval szavaira, hogy a franciáknak támogatni kell Németországot a bolsevizmus elleni küzdelmében. A Matin szerint Franciaország sorsa szorosan összefügg Németország sorsával és ha a franciák Németországot támogatják, azzal önmagukat támogatják.

Pk. 285/943. szám.

Árverési hirdelmény

Dr. Nagy István budapesti ügyvéd által képviselt Köpeczi Zoltán javára Farkas József ellen 300 pengő tőke és jár. erejéig a margittai kir. járásbíróság 3711/942. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi január hó 25-ik napján lefoglalt 1120 pengőre becsült ingóságokra a margittai kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverést elrendelte, annak végrehajtást szenvedő lakásán Margitta, Rózsabokor utca 17. sz. alatt leendő megtartására határidőül 1943. évi március hó 17-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorokat, képeket a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsérték kétharmadrészéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni. Margitta, 1943. február hó 17.

Zsigmond Géza,
kir. bir. végrehajtó.

Pk. 4772/942. szám.

Árverési hirdelmény

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Szűcs Lajos margittai ügyvéd által képviselt Steinmetz Ferenc javára Hendea Jánosné sz. Oszateca Mária ellen 12.600 pengő tőke és jár. erejéig a nagyváradi kir. törvényszék 6205/942. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1942. évi december hó 24. napján lefoglalt 3870 pengőre becsült ingóságokra a margittai kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverést elrendelte, annak végrehajtást szenvedő volt lakásán Berettyószéplak községben leendő megtartására határidőül 1943. évi március hó 18. napjának d. e. 9 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorokat, szőnyegeket, faliképeket a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsérték kétharmadrészéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni. Margitta, 1943. február hó 17.

Zsigmond Géza,
kir. bir. végrehajtó.

Február 11–20. között 774 páncélcocsit veszített a szovjet hadsereg a keleti arcvonalon

Savjanszktól nyugatra áttörték a német páncélosok a bolsevista páncélosok vonalát. Medine mellett megindult a brit 8. hadsereg rég várt támadása Rommel biztosító csapatai ellen

Hitler Guderian vezérezredest a páncélos fegyvernem főfelügyelőjévé nevezte

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer Guderian vezérezredest a páncélos fegyvernem felügyelőjévé kinevezte és közvetlenül maga alá rendelte.

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: A moszkvai rádió közli a szovjet távirati iroda jelentését, amely szerint nem felel meg a tényeknek az az angol részről közölt hír, hogy szovjet katonai bizottság érkezett az Egyesült Államokba.

Mindjobban ellanyhul a beállott olvadás és a szovjet súlyos veszteségek miatt a bolsevisták támadása

Berlin, február 21. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal további szakaszaira is kiterjedő olvadás és az eddigi harcokban elszenvedett súlyos veszteségek következtében az ellenség nyomása szombaton helyenként alábbhagyott.

A Kuban aló folyásánál a bolsevisták helyi jellegű támadásai eredménytelenül végződtek.

Az Azovi-tenger és az Oreltől délre eső vidék közötti hadszíntéren az ellenség számos támadását megfűszertük. Összesen 61 páncélcocsit elpusztítottunk. Az ellenség súlyos veszteséget szenvedett emberben is. Ezen a szakaszon a német kötelékek több támadása helyi jellegű eredményekre vezetett. A légiőrség megsemmisítő csapatát mért az ellenség jármű-, páncélos- és csapatgyűlekezéseire.

Rzsev vidékén az ellenség néhány támadását részben ellentámadással visszavertük.

A keleti arcvonal északi részén az ellenség csak néhány helyen támadott.

Az Ilmen-tótól délre ezeket a támadásokat az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.

A Ladoga-tótól délre és Leningrád előtt az ellenség folytatta támadásait. Két saját támadó vállalkozásunkat a bolsevisták makacs ellenállása ellenére eredményesen folytattuk és 12 páncélos elpusztítottunk.

A légiőrség légvédelmi tüzérége a nagy elhárító csatában a keleti arcvonal minden gyújtópontjában rendkívül kitüntette magát. Az egyik vadászrezd *Trautloff* alezredes parancsnoksága alatt a 4000-ik légigyőzelmét aratta.

A kandalaksai arcvonalon finn és német csapatok bekerítettek egy szovjet köteléket és felmorzsolták.

Február 11. és 20. között a szovjet hadsereg a keleti arcvonalon 774 páncélcocsit veszített.

Tunisz délnyugati részében a mozgó harcok tovább tartanak. Az ellenség egyik páncélosokkal támogatott ellenlökését visszavertük.

A légiőrség eredményesen támadott nehéz bombákkal gépesített angol csapatokat és az ellenség légvédelmi ütegeit.

Február 19-én az északnyugat-né-

met terület elleni légitámadás alkalomával, mint utólag megállapítást nyert, a tengerészet légvédelmi ütegei még két ellenséges repülőgépet lelőtek és így az ellenség vesztesége en-

nél a támadásnál összesen 13 repülőgép volt. (MTI.)

Berlin. (Interinf.) A bolsevista téli támadás, amely röviddel ezelőtti kiterjedésben és ütdöröben állandóan fokozódott, most már napok óta észrevehetően lanyhul. Egész támadó szakaszokon megszűnt a tevékenység. A német seregek és a szövetségesek mindenütt urai maradtak a helyzetnek. Ezzel szemben a német vezetésnek néhány támadó vállalkozás megindításával különböző helyeken sikerült fontos sikert kivívni. A sikerek jelentősége a téli támadás végső kiemetele szempontjából még át sem tekinthető.

A Don torkolatától északra a bolsevisták heves tüzérégi előkészítés

Diadalmasan nyomulnak előre a német és orosz csapatok a tuniszi szakaszon

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Szombaton megindult a brit 8-ik hadsereg régebben várt támadása Medenine mellett. Rommel előretolt biztosító csapatai ellen. A britek az erős köd és a homokviharok leple mellett meg akarták kerülni a német vonalakat, de észrevették őket és előretolt őrségeiket visszanyomták. Nagyszámú árszertűzésekre még nem került sor. A Tunisz déli részén diadalmasan előrehaladó német kötelékek szombaton kiszélesítették előnyomulásukat északnyugati irányban. Az itteni amerikai csapatok kénytelenek voltak elhagyni állásaikat, hogy megmeneküljenek a bekerítéstől, de ezzel

egész állásrendszerük megingott.

Szombat dél óta egy amerikai dandárral folyik a harc egy útszorosért. Két fontos hágot elfoglaltak a német csapatok. Más német kötelékek folytatják az elfoglalt területek megszerzését. A megszerző műveletek során sok üzemanyag és egyéb hadianyag került a német csapatok kezére.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Mint az északafrikai francia főhadiszállásról jelentik. *Leclere* tá-

Bern. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Londoni jelentés szerint egyre erősebb a félelem a bűvárhajóktól. Most bejelentik, hogy óvintézkedéseket tettek Gibraltárban. Megkettőzték a drótakadályokat, hogy elejétvegyék bűvárhajók benyomulásának.

bornok, az északafrikai gaulleista haderők eddigi főparancsnoka lemondott és csatlakozott a 8. angol hadsereghez. Newyorki rádiójelentés szerint helyére *Marchand* tábornokot nevezték ki főparancsnoknak.

Amszterdam. (NTI) Az angol hírszolgálat kairói jelentése szerint a 8. angol hadsereg hivatalosan az északafrikai haderők egyik részének tekintendő és annak hadműveleteiről a jövőben a szövetségi főhadiszállás fog beszámolni.

XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta a newyorki érseket

Róma. (MTI) Mint beavatott vatikáni körökben közlik, XII. Pius pápa már vasárnap magánkihallgatáson fogadta *Spelman* newyorki érseket. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek szerint az érsek látogatása csak két-három napra terjed ki, jelentik, hogy *Spelman* mintegy 10 napig marad

Vatikán-Városban. Az érsek azoknak, akikkel eddig érintkezett melegezősét fejezte ki, hogy 10 évi távollét után, ha rövid időre is, eljöhették Rómába és a pápa közelében tartózkodhatik, akit pápává választása óta nem látott.

Saradzsoğlu török miniszterelnök szerint az adanai találkozó egyik fontos tárgya: Törökország gyors felfegyverzése

Ankara. (MTI) A Német TI jelenti: *Saradzsoğlu* török miniszterelnök, mint az ankarai rádió jelenti, vasárnap az országgyűlésen beszédet mondott Törökország bel- és külpolitikájáról. Ismertette a megvalósított belpolitikai reformokat, majd áttérve a külpolitikára, kijelentette, hogy ez a politika sikerrel kiállott minden próbát. A török külpolitika célja minden országgal biztonságban és béké-

vel élni. Szólt a Németországgal való viszonyról és kiemelte a megkötött barátsági és meg nem támadási szerződést, valamint a 100 millió márka értékű árucseres tárgyában Berlinben aláírt gazdasági megállapodást. Németország ilyen értékben szállít Törökországnak hadianyagot. Törökországnak az Egyesült Államokhoz való viszonyát barátságosnak mondta. Kijelentette továbbá, hogy a szov-

jethoz való viszonyt a szerződés szerint megállapodások szabják meg. — Nagybritannia szövetsége Törökországnak. A Nagybritannia részéről megígért hadianyagszállítmányok már útban vannak Törökországban. Megemlítette *Churchill* látogatását és az adanai értekezletet, melynek tárgya többek között Törökország gyors felfegyverzése volt. Nagybritannia és Törökország barátsága megingathatatlan alapon épült.

Amerikában a szovjet béke-céljai iránt érdeklődnek

Genf. (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a *Sunday Dispatch* newyorki jelentése szerint beavatott körökben úgy tudják, hogy kísérletet tettek arra, hogy találkozást hozzanak létre a legközelebbi jövőben *Roosevelt* és *Stalin* között. Ez a találkozás több okból kívánatos lenne. Az Egyesült Államok örömmel vennék, ha meg lehetne egyezni a háboru utáni tervek tekintetében. Ame-

rikában érdeklődnek a szovjet béke-céljai iránt és szeretnék tudni, vajon ezek egyeznek-e az angol-amerikai törekvésekkel?

Aggodalommal tölti el az angolszász közvéleményt Gandhi körül kialakult helyzet

Lisszabon. (MTI.) A Német TI jelenti Az angol hírszolgálat Bombayból érkezett jelentése szerint vasárnap délután Gandhi állapotáról a következő orvosi közleményt adták ki: Ha Gandhi haladéktalanul nem vet véget a böjtölésnek, talán tulkésó lesz, hogy életét megmentsék.

Amszterdam. (NTI.) Hull külügyminiszter Halifax angol nagykövettel folytatott beszélgetésében — mint az angol hírszolgálat jelenti — kifejezésre jut, hogy Amerikát aggodalom tölti el az indiai helyzet alakulása miatt.

Stockholm. NTI jelenti: A Gandhi éhségstrájkja következtében előállt helyzet fokozott mértékben foglalkoztatja az angol közvéleményt. A sajtó is rámutat a helyzet komolyságára.

A Manchester Guardian azt javasolja, hogy az angol hatóságok fogadják el Gandhi javaslatát és engedjék meg, hogy tanácskozhassék a kongresszuspárt munkabizottságának tagjaival és más hindu vezetőkkel. Angliának ki kell lépnie az indiai kérdésben tanúsított negatív magatartásából.

A Dagens Nyheter londoni tudósítója ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy semmi jele sincs annak, hogy hivatalos angol körök hajlandók lennének erre az útra lépni.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A londoni rádió indiai jelentése szerint az alkirály hivatalos közleményben ismertette a kormány álláspontját, amely a legutóbbi tíz napban nem változott. Mint a közlemény mondja, Gandhit előre figyelmeztették arra, hogy saját felelősségére kezdheti meg az éhségstrájkot.

Bangkok. (MTI.) A Német TI jelenti: Az indiai rádió jelentése szerint azt a Gandhi szabadsobcsátására vonatkozó határozatot, amelyet a kongresszuspárt tagjai Bengáliában hoztak, Churchillnek és Amerynek is elküldték. A határozat egyik másolatát Roosevelt személyes képviselőjének is átadták.

Benes már tudja, hogy szovjet győzelem esetén sem térhet vissza többé Cseh és Morvaországba

Prága. (MTI.) A Német TI jelenti: Moravec cseh tájékoztatásügyi miniszter szokásos heti rádióbeszédében, amelyben Benes legutóbbi nyilatkozatával foglalkozott, hangoztatta, hogy Benes nyilatkozatából kitűnik, hogy ő maga sem hisz többé Csehszlovákiában.

Benes ma már tudja, hogy szovjet győzelem esetén nem térhet vissza Cseh- és Morvaországba. Ebben a háborúban csak két hatalmi csoport győzhet, vagy a tengely, vagy a bolsevizmus. Anglia már eljátszotta szerepét. Aki a bolsevizmus győzelmében hisz, óriási tévedésben van. Európa ma már kezd tisztában lenni ezzel, mi volna, ha a német hadsereg ellenálló ereje meginogna. A bolsevista veszély hozzájárult ahhoz, hogy Európa egységesebb lett.

Székelyhid lakossága sikeres gyűjtést rendezett a sebesült katonák javára

Tíz és félezer pengő gyűlt össze a honvédcsaládoknak

Székelyhid. Saját tud. Székelyhid öntudatos magyarjainak összedobbant a szíve. Nemesen cselekedtek, amikor a Főméltóságú Kormányzóné felhívására január 31-én a honvédek szegény hozzátartozói segítésére 10 580 (tízezeröttezszáznyolcvan) pengőt adtak össze. Alig múlt el a gyűjtés, február 16-án újabb akcióba léptek sorompóba a székelyhidi szociális munkaközösség és a bajtársi szolgálat lelkes tagjai: Dr. Nadányi Péterné, főszolgabíróné figyelmű irányítása és fáradhatatlan ügybuzgósága kapcsán a nagyváradi honvédi hadikórház javára gyűjtöttek. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a magyar megmozdulást és nemesen özön szíve sugallatát követve, készséggel

adakozott.

A gyűjtők napokon át rendezték, csoportosították az ajándékozott tárgyakat. A gyűjtés eredménye egyebként a következő:

324 darab párna huzattal, 399 törülköző, 107 pár papucs, 141 darab bot, 20 darab mankó, 43 darab csésze, 5 darab szopás csésze, 96 pohár, 43 porcelán tányér, 2 alumínium tányér, 2 tál, 1 kanca, 16 kés, 25 kanál, 28 villa, 6 kg szappan, 1 szappantartó, 3 kórházi lámpa, 1 alsónadrág, 5 lepedő, sok toll, dohány, 2 szalvéta, 2 zsebkendő és fogkefe.

A gyűjtés eredménye mutatja, hogy Székelyhid mennyire szívén viseli a sebesültek sorsát.

Február végéig minden adózó köteles bevallását megtenni

Adóbevallás benyújtására csak kivételesen adhat halasztást az adóhivatal

Kaptuk az alábbi közleményt:

A beérkezett adóvallomások számbavétele során megállapítottam, hogy a nagyváradi adózó közönségnek csak kis része tett ez ideig eleget az általános kereseti adót, valamint a jövedelem- és vagyonadót illetően adóbevallási kötelezettségének. Mínt hogy a bevallások benyújtására megállapított határidő február hó 28-án lejárt, figyelmeztetem a bevallásra kötelezett adózókat, hogy adóbevallási kötelezettségüknek a legelőgősebben tegyenek eleget a törődások elkerülése végett a bevallások benyújtására megállapított határidő utol-

elő napja előtt saját érdekében már most igyekezzenek adóbevallásait benyújtani, mert az, aki bevallási kötelezettségének kellő időben eleget nem tesz, az adóki-vetés során igen súlyos pénzbírsággal lesz büntetve.

Tévedések elkerülése végett közlöm, hogy a bevallások benyújtására megállapított február hó 28-iki határidő nem lett meghosszabbítva és halasztást csak írásbeli kérelemre és csak igazoltan el-háríthatatlan akadály esetén, kivételesen engedélyezhet a m. kir. adóhivatal. Városi adóhivatal.

Téli gazdatanfolyam Hegyköztótteleken

Ezüstkalászos gazdákat avattak a tanfolyam záróünnepélyén

Nagyvárad. Saját tud. Február hó elsején Koppány Rezső EMGE felügyelő nyitotta meg az erdélyi magyar gazdasági egyesület által Bihar megyében a téli folyamán rendezett harmadik háromhetes téli gazdatanfolyamot. A megnyitás előtt a tanfolyam hallgatói az előadókkal együtt résztvettek a római katolikus templomban tartott Veni Sancten. A tanfolyam vezetője egyben az állattenyésztés, takarmányozás és állatgészség előadója Kellner György nyug. ág. tanácsos volt, a tulajmüvelést és növénytermelést Nyerki János gazdasági szakiskolát végzett tanító, a kertészetet, gyümölcsstermelést és ezüstmüvelést Székely Lajos okl. kertész adták elő. A tanfolyamon 65 kiegészítő résztvevő szorgalmasan látogatta az előadásokat. A tanfolyam utolsó hetében Nyerki János előadta a haza iránti kötelezettség teljesítése szövegét a tanfolyamról. A záróvizsga február 20-án volt. Először a tanfolyam hallgatói a Beszeczky Emil plébános által tartott Te Deumon és szentmiséén vettek részt. A záróvizsgán jelen voltak dr. Lakatos Tibor gazdasági

felügyelő, mint a földművelésügyi miniszterium kiküldötte és mint vizsgabiztos, Mahler György siteri földbírókos az EMGE képviselőjében, Szabó István kamarai titkár és mint vendégek Dunay Miklós hegyközségi közéleti bíró, a Hiezekegy elhangzása után a tanfolyam vezetője üdvözlőve a megjelenteket, jelentést tett a miniszteri kiküldöttnek a tanfolyamról és kérte a vizsga lefolytatására. Miután a tanfolyam hallgatói szabados feleleteikkel kiérdemelték a bizottság megelégedését és elismerését, a bizonyítványok kiosztására került a sor, miközben a miniszteri kiküldött minden hallgatót készsorsítással, az EMGE kalászos gazdájává fogadta. Unatényi Anna pedig a közegeben működő főzótanfolyam vezetője a kiegészítő mellére tűzte a kalászlévényt.

Mahler György, az EMGE nevében üdvözölte a kalászos kiegészítőket és lelkes szavakkal buzdította őket a minél nagyobb mennyiség és minél jobb minőség termelésére. Beszeczky Emil plébános, a tanfolyam hallgatói nevé-

ben ígéretet tett, hogy a gyakorlatban megvalósítani iparkodnak mindazt, amit hallottak és tanultak. A Himnusz elneklésével az ünnepély véget ért. A hegyköztótteleki gazdatanfolyam ismét bizonyítéka annak a kulturmunkának, amelyet az EMGE által kiküldött előadók a magyar népiért végeznek, mert csak az oktatással, a tudás terjesztésével éppen népünk legfontosabb rétegét a kiegészítőket készítik elő versenyképesen a létért folytatott harcra.

Leventeiifjak műkedvelő előadása a Katolikus Legényegyletben

Egy lelkes levente-csoport Pásztor Ernő kórházi intéző vezetésével elhatározta, hogy bemutassa az „Iglói diákok” című darabot. Az előadásra vasárnap délután 5 órai kezdettel került sor a Katolikus Legényegyletben. A műsort Hornung János bevezető szavai után Nagy Géza lendületes szavalatával kezdődött. Következő számként Bayer György: Liszt „Pacsirta” című szerzeményét adta elő zongorán.

Pásztor Ernőné katonadalokat adott elő nagy sikerrel. Ezután került sor az „Iglói diákok” előadására. Az előadást Pásztor Ernő rendezte. Ugyancsak ő alakította Petki Pál polgármester alakját is. Odobina szerepében Varga Zoltán volt nagyon jó. Évike szerepében Mátyás Ilonka szépen énekelt, kedvesen játszott. Cseke Sándor szintén szépen énekelt és játszott. Fleisz Tibor mint Holczi István, Nagy László Kudelka Tóni, Lukács Gergely Tircsák tanár, Szolomi Tivadar mint igazgató, Fazekas Zoltán mint tanár szintén nagyon jók voltak. Nagy Géza Simák pedellus szerepében volt jó. Dr. M.

Hősi halottja van a Sztáray Mihály református ének-karnak és ifjusági önképzőkörnek

Megható levelet kézbesített pénteken délután a posta dr. Szabó Lajos református lelkipásztornak. Társy László honvéd 291/25 tábori postaszállás alatt közölte ebben a levélben, hogy Putnoky Ferenc honvéd január 19-én kötelese-ge teljesítése közben hősi halált halt az orosz harctéren. Putnoky Ferenc ezrednek hosszú során át tagja volt a Sztáray Mihály református énekkarnak és ifjusági műkedvelő gárdának. Társy László az eleett hőse bajtársa és jóbarátja azt kérte levelében, hogy a gyászbeszédet közöljék az ifju szűleivel és testvéreivel. Nemesak a szűlők, de az ifjuság is mély megrendüléssel fogadta az értesítést, de abban a tudatban, hogy a hősök vére meg fogja teremni a boldogabb, szebb magyar jövőt. Dr. Szabó Lajos közölte a családdal azt is, hogy február 28-án, vasárnap délután 10 órakor tartandó rendes istentisztelet keretében gyászimában fog megemlékezni a hősi halotról. A gyászistentisztelet idejéről a Tűzharcosok Szövetségét is értesítik.

A „Lohengrin” japánul. Wagner „Lohengrin”-ját Tokióban japán nyelven előadták. Ez volt a darab első japán nyelvű előadása.

Országos érdeklődés kísérte a nagyváradai jogásznapot

Dr Angyal Pál, dr Harsányi Imre és dr Nizsalovszky Endre voltak a jogásznapi előadók

Nagyvárad. Saját tud. M. hirt adunk arról, hogy városunkban „Jogásznapi” előkészületei folynak. A gondos előkészítés szép sikert hozott s a jogásznapi szombaton és vasárnapon óriási érdeklődés mellett zajlott le.

Szombaton a menetrendszerű gyorsonnal érkeztek Nagyváradra dr. Angyal Pál és dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanárok, dr. Ruhmann Emil és dr. Németh Péter kuriai bírák és dr. Kálnoki Bedő Sándor udvari tanácsos, mint a magyar Jogászegylet budapesti központjának képviselői. A pályaudvaron dr. vitéz Moldoványi István táblaelnök, továbbá dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester fogadták a vendégeket.

Megérkezésük után az illuztris vendégek látogatást tettek az ítélőtábla elnöknél, a két főispánnál és a polgármesternél, majd délután fél 6 órakor a városháza közgyűlési termében a Magyar Jogászegylet nagyváradai helyi csoportjának gyűlésén vettek részt. Amint ugyanis már közöltük, a jogásznapi keretében a Magyar Jogászegyletnek első vidéki szakosztálya alakult meg Nagyváradon helyi csoport alakjában.

A helyi csoport szombati gyűlése

Már jóval fél 6 óra előtt gyülekezni kezdtek a városháza közgyűlési termében a nagyváradai jogászok. Fél 6-kor már megtelt a padok várta a polgármesteri fogadóba bevonulókat, akiknek sorában a már említett budapesti vendégeken kívül ott láttuk dr. vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnököt, dr. Ciffra Kálmán és dr. Hlatky Endre főispánokat, dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynököt, dr. Thury Kálmán nyugalmazott kir. ítélőtáblai elnököt, dr. Gyöngyössi István királyi főügyészt, dr. Soós István polgármestert, dr. Nagy Dezső pénzügyigazgatót, dr. Horváth György rendőrfőkapitányhelytestet, dr. Krüger Jenőt, a nagyváradai Ügyvédi Kamara elnökét és még sokat a nagyváradai jogásztársadalom kiválóságai közül.

A jelenlévők lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták a bevonuló dr. Angyal Pált, aki mint a Magyar Jogászegylet országos elnöke az ülést megnyitotta. Utalt arra, hogy a Magyar Jogászegylet elnöki székének elfoglalásakor célul tűzte ki maga elé a vidék bekapcsolását az országos jogászeletébe. Fontosnak tartotta ezt és tartja most is, mert nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is teremnek kiváló jogászok, akik a csonkorszag kényeztetése folytán kifejlődött túlzott centralizáció következtében magukat vidéken másodrangúnak érezhették, emellett rendszerint nem is voltak meg kifejlődésüknek azok az előfeltételei, amelyet a főváros a budapestiek számára biztosított. Ez a helyzet azzal a veszéllyel járt, hogy kiváló jogásztalálék kallódhattak el az ország számára. Ezért nagy örömmel fogadta a nagyváradiak kezdeményezését. A Magyar Jogászegylet decemberi közgyűlése szakosztályi jelleggel meg is alakította a Magyar Jogászegylet nagyváradai helyi csoportját s az alapszabályok értelmében mindjárt meg is választotta annak elnökét dr. vitéz Moldoványi István nagyváradai királyi ítélőtáblai elnök személyében. Kéri a megválasztott elnököt, vegye át az ülés vezetését és vezesse a helyi csoportot nemes céljainak minél teljesebb megvalósítása felé.

Dr. Ciffra Kálmán főispán emelkedett ezután szólásra és felkérte dr. vitéz Moldoványi Istvánt, hogy ne csak a budapesti közgyűlés választása alapján, hanem a helyi csoport tagjainak bizalmából is fogadja el az elnökséget.

Dr. vitéz Moldoványi István ezután átvette az elnökséget és megköszönte a bizalmat. Utalt arra, hogy örömmel vállalja a helyi csoport vezetését, bár nehéz feladat előtt áll. Egyrészt kötelezi őt a mult, az összeomlás előtt Nagyváradon oly szép eredménnyel működött Nagyváradai Jogászegylet emléke. De a jelen feladatai is nagyok, mert a nagyváradai jogászok nagyrésze kimaradt — a román megszállás miatt — 22 év magyar jogfejlődéséből. A hiányokat csak fokozatosan lehet pótolni. Kisebbségi célok után kell a nagyok elérésére törekedni. Reméli, hogy a nagyváradai jogászok rövid idő múlva semmivel sem maradnak

el a budapestiek mögött sem.

Ezután a helyi csoport tisztikarának megválasztása következett. Társelnökök lettek dr. Soós István polgármester és dr. Krüger Jenő ügyvédi kamarai elnök, titkár dr. Balás László királyi ítélőtáblai elnöki titkár, pénztáros dr. Körösvölgyi László pénzügyi segédtitkár, ellenőr dr. Szeghalmy Sándor táblabíró, jegyző dr. Páris Vilmos városi tisztügyiész.

Dr. Thury Kálmán javaslatára szakosztályokat is alakítottak. A büntetőjogi szakosztály elnökévé dr. Gyöngyössi István királyi főügyészt, a köz- és igazgatásjogi szakosztály élére dr. Borcsay Károly vármegyei tisztifőügyészt, a magánjogi szakosztály vezetőjéül dr. Medvigy Gábor királyi ítélőtáblai tanácselnököt, a nemzetközi és egyházjogi szakosztálynál dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynököt, a pénzügyi szakosztály elnökévé pedig dr. Nagy Dezső pénzügyigazgatót választották meg.

Dr Angyal Pál előadása

A megalakulással kapcsolatos néhány hivatalos kérdés tárgyalása után került a sor dr. Angyal Pál egyetemi tanárnak nagy érdeklődéssel várt előadására.

A professzor már 40 esztendeje tanítja a büntetőjogot, volt hallgatóinak száma az 50.000-at is meghaladja. Érdekes volna összeállítani azoknak a közéleti szereplőknek névsorát, akik tőle tanulták a büntetőjogot. Dr. Angyal Pál könyvtárra való elméleti és gyakorlati szakkönyvet írt és neve nemcsak idehaza, hanem egész Európában ismert.

Bevezetőben megemlítette dr. Angyal Pál, hogy nem lehet célja kimerítően ismertetni a magyar büntetőjognak a román uralom 22 esztendejére eső időben bekövetkezett változásait, mert éppen 133 törvényt kellene akkor felsorolnia. Ezután a büntető törvénykönyv beosztását követve változta a jogfejlődést, amely szerinte a régi individualista elgondolás helyett mindinkább előtérbe állította a közneket, a társadalomnak szempontjait és ezzel megtalálni vélte a büntetés igazi célját: a társadalom minél hatályosabb megvédelmezését a bűnözőktől, mint a társadalom ellenségétől. A törvény eszközei ehhez főleg megtorló jellegűek de a megelőzés szempontjai is mindinkább kidomborodnak — a büntetés kilátásba helyezésén

kívül — már az 1908-ban meghozott első büntetőnovella óta a dologház, majd az 1928. évi második büntetőnovellával bevezetett szigorított dologház alkalmazása révén. Mint alapvető fejlődési mozzanatot említette meg a második büntetőnovella pénzbüntetési rendszerét, amely a motiváció megragadásával igyekszik célját elérni és amelyet számos európai állam mintául választott. A hallgatóság mindvégig igen élénk érdeklődéssel kísérte a nemcsak magas színvonalú és emellett az emberi élet mélységeibe is belenyúló, hanem rendkívül élénken és élvezetesen előadott fejtegetéseket.

Este 8 órakor Nagyvárad városa egyszerű háborus vacsorán látta vendégül a jogászelet vezetőit a Nemzeti Kaszinóban. Dr. Soós István polgármester, mint házigazda pohárköszöntőjében párhuzamot vont a román és a magyar jogszolgáltatás között és igaz örömmel üdvözölte a magyar jogászelettel megnvitatkozásait Nagyváradon. A pohárköszöntőre dr. Angyal Pál kedves, közvetlen szavakkal válaszolt, megemlítve, hogy neki az ország minden része kedves, de talán legkedvesebb Erdély, amelyhez a professzor legutóbbi közös sorsánál fogva Nagyváradot is számítja.

A vasárnapi előadások

Vasárnap délelőtt 11 órakor következett a nagyváradai jogásznapi másik két előadása. Az első nap nagy sikerre mögött nem maradt el a második napé sem.

Dr. Harsányi Imre, a királyi ítélőtábla egyik legkiválóbb bírása és dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanár voltak a második nap előadói.

Előbb az 1440—1941. M. E. számú rendelet 6. §-áról, utóbbi a magyar földbirtokpolitikai törekvésekről szövegezt.

11 óra után néhány perccel dr. vitéz Moldoványi István táblaelnök bevezető szavai után kezdte meg előadását dr. Harsányi Imre Bevezetőben utalt arra, hogy az 1440-as rendelet 6. §-ának törvényességét is támaszt

dás érte. Egyik perben vitatták ugyanis, hogy a rendeletben foglalt intézkedések ellentétben állanak a második bécsi döntéssel, sőt azt is vitatták, hogy a miniszterium a 6. §-al még a visszacsatolásról szóló törvényben kapott felhatalmazás körét is túllépte. Ezt a vitát a Kuria döntötte el, megállapítván a rendelet törvényes voltát. A Kuria indokolása szerint a rendelet 6. §-a azt a célt szolgálja, hogy a visszacsatolt terület életviszonyait bekapcsolja az ország jogrendjébe, erre pedig a törvényes felhatalmazás kiterjed.

Foglalkozott ezután az előadó azzal a kérdéssel, hogy a törvény, a jog és az igazság nem mindig egymást fedő

fogalmak. Az 1440-es rendelet 6. §-a azonban rendelkezik a jó törvény minden kellékével. A teljes elégtételadásával ugyanis az igazságot szolgálja, de intézkedései megfelelnek az uralkodó jogi felfogásnak is.

Ezután az előadó mintegy bonckés alá vette ennek az egyetlen paragrafusainak különféle eseteit és gyakorlati példákkal világosította meg, hogy mennyire szerteágazik a rendelet alkalmazási köre. A jogászoknak érdekes perjogi kérdések is vetődnek fel a további jogszervek perbevonásával kapcsolatban. De szükeég volt a telekkönyvi törvény perbevonásának vizsgálására is. Végül rámutatott az előadó arra, hogy a Kurianak az „in integrum restitutio” elvét korlátlanul érvényesítő gyakorlata következtében az ilyen perekben igen széleskörű bizonyítást kell lefolytatni.

A magas színvonalu s a kérdést éles elmével és vérbeli jogászra való rendszerezéssel boncolgató előadásért a hallgatóság őszinte tetszésnyilvánítása mellett, mondott köszönetet Moldoványi elnök és átadta a ezért a másik illuztris előadónak.

A magyar földbirtokpolitika törekvései

Nizsalovszky Endre egyetemi tanár előadása elején rámutatott arra, hogy az egy család nyugodt megélhetését biztosító mezőgazdasági kisbirtokok szaporítása nemcsak szociális törekvés, hanem ugyanez a kívánóság a tiszta liberáliszmus rendszerének ideális körében is él. Az erre az eredményre vezető eszközök azonban öszeütközésbe kerülnek a tulajdonjoggal és ez a konfliktus már a római agrártörvények óta foglalkoztatja az emberiséget, de különösen a francia forradalmat megelőző korszakban volt életem élénk megvitatás tárgya. A kiegyenlítés a kisajátítás intézményében jelentkezik, amely a kártalanítás biztosításával a hűbérúr mindenbizonyságával szembeni tiltakozás alakjában jelentkezik. Hugó Grofiusnál, hogy a földtulajdon felszabadulása után éppen az egyéni tulajdon egyik legerősebb korlátjává válik. A kisajátítás intézménye az agrárpolitikai célok megvalósítására nem mindenütt bizonyult elegendőnek, s ennek folytán a Nemzetek Szövetsége Európát három nagy zónára osztotta az 1939. évi összefoglaló áttekintésében. A nyugati zóna a belső kolonizáció zónája a klasszikus jogelvekhez legközelebb maradt az elmentés pólus a Szovjetek agrárkolléktivizmusa. Az agrárreform középső zónájában ismét három csoport foglal helyet:

1. a nagybirtok teljes szétbontásának;
2. az erőteljes beavatkozásnak;
3. a kíméletes szabályozásnak a csoportjai. Az első két csoportot az utódállamok alkotják, ahol a nemzetiségi kisebbségek kezén levő birtokok elvonása is fontos cél volt. Magyarország a kíméletes reform csoportjába tartozik. Az előadó ezután változta a kisajátítás jogelvei és a magyar földbirtokpolitikai törvények közötti viszonyt, kimutatva az említett jogelvektől való fokozatos eltávolodást, amely a legsúlyosabb a zsidóbirtokokra vonatkozó 1942. XV. t. c.-ben válik. De még mindig éles a különbség a földbirtokreform és a kollektívizmus rendszer közt, mert az állam tulajdonszerzése — bármint az addigi tulajdonosra súlyos feltételek mellett történik is — átmeneti és tiszta egyéni tulajdonban álló kisbirtokok létesítésére irányul. — A magyar jogfejlődés is azt mutatja, hogy a birtokmeg

osztás módosításának útja igen nehéz és az azon való előhaladás, mind az államhatalom, mint az egyesek részéről igen súlyos áldozatokat kíván.

Nizsalovszky Endre előadásának befejeztével Moldoványi elnök megemlékezett arról, hogy az előadót akkor is merete meg, amikor az igazságügyminiszterium magánjogi törvényalkotó osztályán dolgozott. Akkor úgy tudta, hogy a magánjog a Nizsalovszky igazi területe. Onnan a debreceni egyetemre került Nizsalovszky a kereskedelmi és váltójogot tanítani, majd a budapesti egyetemre a perjogi tanészékre. Most alkalma volt újabb oldaláról megismerni. Ezután megköszönte az elnök a budapesti vendégeknek, hogy a helyi csoport működésének megindulásában ilyen szép részt vállaltak, a hallgatóságnak pedig az érdeklődést. Végül közölte, hogy a további előadásokról a helyi csoport tagjait a helybeli lapok és külön meghívó útján is értesíteni fogják.

A nagyváradi jogásznapi ezzel véget ért. A nagyváradiaknak a szép előadások komoly élményt jelentettek, a vendégek pedig a szépen megrendezett és jól sikerült nap kedves emlékével utaztak a vasárnap délutáni gyorsvonattal Budapestre.

Hangosfilm bemutatót rendezett Nagyváradon a társadalombiztosító

Nagyvárad. — Vasárnap délután szépszámu közönség előtt rendkívül érdekes és tanulságos vetített képek és hangosfilm előadás volt a Nemzeti Munkaközpont helyiségében, amit az OTI rendezett meg a Népművelési Bizottság keretein belül.

Az előadás első része vetített képek volt, amely szemléletesen mutatta be azokat a védő-készülékeket, amelyeket alkalmazni kell a különböző gépeken, ha elakarjuk kerülni a munka közben előforduló baleseteket.

Az előadás második részében hangosfilmen lett bemutatva a Munka Hősei, akik a legéletveszélyesebb munkát végzik a különböző magas építkezéseknél, ahol valóságos akrobata ügyességgel kell dolgozzanak a több emeletes építkezéseknél, villany-szereléseknél, stb.

Az előadás harmadik részében a munkásifjak nyaralását láttuk, amit az OTI rendez minden nyáron a különböző OTI nyaraló helyeken.

A jólsikerült filmelőadás végén Nagy István NEMK titkár köszönte meg az OTI igazgatóságának a szép előadást, amely igen hasznos és egyben szórakoztató is volt. Meleg szavakkal üdvözölte az előadón megjelent Árkossy Zoltán nagyváradi OTI ügyvezető-igazgatót.

Az előadás megnyitásánál az NEMK Építő Dalkör a Himnusz, a befejezésnél pedig az NEMK indulót adta elő Soós András karnagy vezetésével.

Március 1-től ismét szabályon közlekedhetnek a franciák a régebbi megszállt és meg nem szállt területek között.

Vichy. (MTL) A Német TI jelenti: A francia alattvalók március 1-étől kezdve ismét szabadon közlekedhetnek a demarkációs vonalon át, amely a kezdettől fogva megszállt és meg nem szállt francia területeket elválasztotta egymástól.

GAZDASÁGI ÉLET

Szabályozta a kormány a visszacsatolt területeken kisajátított erdőgazdasági ingatlanokkal kapcsolatos kérdéseket

Magánosok visszakaphatják, egyházak és iskolák megtartják a szerzett erdőbirtokot

A kormány 970—1943. M. E. számú rendeletével szabályozta a visszacsatolt területeken végrehajtott földbirtokrendezéssel kapcsolatos kérdéseket az erdőgazdasági ingatlanok tekintetében. A rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelent meg.

A rendelet szerint az egyházi és iskolai célokra történt ingatlanszerzéseket, valamint a természetes személyek ingatlanszerzéseit meg kell erősíteni, az erdőbirtokossági, legeltetési társulatokat kárpótolni kell a kisajátított ingatlanokért, az érdekelteket közszolgák részére biztosítani kell a felhasználási és legelőhasználati jogokat, a fennmaradó ingatlanokat vissza kell adni a kisajátítást szenvedett tulajdonosoknak. Az egyházi személyeknek, iskolafenntartóknak és a természetes személyeknek a birtokszerzésben való megerősítésüket, a kisajátítást szenvedett tulajdonosoknak pedig az ingatlan visszajuttatását kérelmezniük kell.

A kormányrendelettel egyidejűleg kihirdetett 124.000—1943. F. M. számú rendelet szabályozza a kormányrendelet végrehajtásával kapcsolatos eljárást.

Az érdekelteknek a végrehajtási rendelet szerint az 1943. évi április hó 30. napjáig kell bejelenteniük az ingatlanokra vonatkozó részletes adatokat. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat a községi előljárásságnál lehet beszerezni. Aki a bejelentést elmulasztja, az ingatlanszerzésben nem erősíthető meg és részére nem lehet ingatlan visszajuttatni.

Minden egyes ügyben a területileg illetékes m. kir. erdőgazgatóságok tesznek javaslatot és a javaslataik alapján a földművelésügyi miniszter dönt.

A kormány ezzel a rendelettel annak a helyzetnek a visszasszát kívánja orvosolni, amely annak következtében állott elő, hogy a visszacsatolt területeken az idegen uralom alatt végrehajtott földbirtokpolitikai intézkedésekkel mintegy 827.000 kat. hold erdőgazdasági ingatlan is kisajátított annak ellenére, hogy a földbirtokpolitikai jogszabályok erdőgazdasági ingatlanok kisajátítására általában nem adtak és nem adnak módot. A kisajátított ingatlanokon az erdőket a tervszerűtlen kezelés folytán nagyrészt letarolták, közvagyon pusztult el, a tarolások következtében az árvíz- és belvízvesztély tetemesen megnövekedett, az erdőterületek elkorpaodása megindult. Megnehezedett az ország fával való ellátásának lehetősége és a lakosság megélhetését súlyosan veszélyeztető mértékben csökkentek az erdőgazdálkodással járó munkakalkulációk. A régi legelők elhanyagolásával, a letarolt részeknek a legelésbe való bevonásával, amelyek rövid időn belül megszűnnek jó legelőkké, az állattenyésztési érdekek is súlyos sérelmet szenvedtek. Szükségessé vált tehát, hogy a kormány a helyes szociális és gazdasági elvekkel össze nem egyeztethető intézkedések folytán keletkezett helyzet visszasszát megfelelően orvosolja.

Férfi ruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatra üzletben legjobban árán vehet, eladhat. Bémer-tér 1. (udvarban). Hívásra házhoz jövök.

Újból megállapították a szárított tészta árát

Milyen engedményeket kell adni közintézményeknek és kiskereskedőknek?

Nagyvárad thj. város polgármestere 1162—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszterium 13.400—1943. K. M. sz. rendelete alapján a szárított tészta legmagasabb árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására:

A 0-as jelzésű búzalisztból előállított, legfeljebb 13% víztartalmú szárított tészta legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén a következő:

a) tarhonya (reszelt vagy gömbölyű) és levestarhonya:

(Az első szám tojásnélküli áru, a második 2 tojásos áru.) P/kg.

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban 1.30, 1.90, nettó 1 kg-os csomagolásban 1.40, 2.—, nettó fél kg-os csomagolásban 1.44, 2.04, nettó negyztized kg-os csomagolásban 1.45, 2.05, nettó egynegyedes csomagolásban 1.48, 2.08, nettó egyztizedes csomagolásban 1.60, 2.20.

b) Kocka, metélt, szarvacska, cper-

levél, gyűrű, csillag, reszelt, kagyló, csusza és egyéb levestészták, a levestmetélt és cernatészták kivételével:

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve 1.35, 1.96, nettó egy kg-os csomagolásban 1.52, 2.14, nettó fél kg-os csomagolásban 1.54, 2.14, nettó negyztized kg-os csomagolásban 1.55, 2.15, nettó egynegyed kg-os csomagolásban 1.56, 2.16, nettó egyztized kg-os csomagolásban 1.70, 2.30.

c) Csötészta (középvastag vagy vékony), spagetti, levestmetélt, cernatészták:

Nettó 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve 1.44, 2.05, nettó egy kg-os csomagolásban 1.56, 2.16, nettó fél kg-os csomagolásban 1.60, 2.20, nettó negyztized kg-os csomagolásban 1.60, 2.25, nettó egynegyed kg-os csomagolásban 1.68, 2.28, nettó egyztized kg-os csomagolásban 1.80, 2.40. P.

(2) Az 1 tojásos áru legfeljebb a tojásnélküli árura, a 3 vagy több tojásos áru pedig legfeljebb a 2 tojásos

árura megállapított árakon hozható forgalomba.

(1) Előállító üzemek a nagykereskedők részére történő eladásnál egyszerűen legálább 200 kg. áru rendelése esetén az 1. §-ban megállapított fogyasztói árakból legálább 25 százalék engedményt kötelesek adni.

(2) Előállító üzemek és nagykereskedők a kiskereskedők részére történő eladásnál az 1. §-ban megállapított fogyasztói árakból legálább 17% engedményt kötelesek adni.

Az előállító üzem telephelyén kívül történő eladás esetén megállapított árakhoz legfeljebb az áru tényleg kifizetett szállítási költsége számítható hozzá.

Kiskereskedők egytized kg-nál nagyobb csomagolású árunk az előállító üzem telephelyén kívül történő eladása esetén megállapított árakhoz — a külső borító csomagolás tényleges költségét — tézta kg-ként azonban legfeljebb 4 fillért is hozzászámíthatják. Az egytized kg-os csomagolású áru megállapított ára a külső borító csomagolás ellenértékével nem növelhető.

Közintézményekkel, feldolgozókkal és egyéb nagyfogyasztókkal szemben — egy alkalommal legálább 200 kg., vagy 1 hónap alatt összesen legálább 500 kg. szárított tészta szállítása esetén — az előállító üzemek legfeljebb a nagykereskedők részére történő eladás esetére megállapított árat, viszonteladó kereskedők pedig ennél 40%-kal magasabb árat számíthatnak. Egy alkalommal legálább 20 kg. vagy 1 hónap alatt összesen legálább 50 kg. szárított tészta szállítása esetében az előállító üzem és nagykereskedő a viszonteladói árból legálább 3% engedményt kötelesek adni.

Száritott tészta hűmunkában való előállításánál és csomagolásánál 100 kg. liszt és a megfelelő tojásmennyiség ellenében 97 kg. tészta ingyen csomagolásban való kiszolgáltatása esetén a feldolgozó üzem által felszámítható legmagasabb munkadíj a következő:

Bérmunkáitató csakjában egy, fél, negyztized, egynegyed, egytized kg-os csomagolásban, P/q:

a) tarhonya (reszelt vagy gömbölyű) és levestarhonya 14.50, 21.—, 24.—, 26.—, 27.—, 35.—

b) kocka, metélt, szarvacska, eperlevél, gyűrű, csillag, reszelt kagyló, csusza és egyéb levestészták, a levestmetélt és cernatészták kivételével 18.50, 30.—, 31.—, 33.—, 33.—, 43.—

c) csötészta (középvastag vagy vékony), spagetti, levestmetélt és cernatészták 23.—, 31.—, 34.—, 36.—, 38.—, 50.—

Amennyiben a szárított tészta hűmunkában való előállítása esetén a lisztet, tojást vagy ömlesztett árúnál a külső csomagolás részben vagy egészben a feldolgozó üzem adja, azokat az árellenőrzés országos kormánybiztosa, illetőleg a közellátásügyi miniszter által az előállítás helyére megállapított viszonteladói (nagyban) áron kell számításba venni.

A jelen rendeletben nem említett minőségű és csomagolású szárított tészta csak a közellátásügyi miniszter által külön megállapított áron hozható forgalomba.

Ez a rendelet 1943. február 11. napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1943. február 17.

Dr. Soós István s. k. polgármester

Kávéházakban és vendéglőkben kérni a „MAGYAR LAPOK”-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

**MEGALAKULT NAGYVÁRAD ÁR-
 VIZVÉDELMI BIZOTTSÁGA.** Nagyvárad. Saját tud. Most jelent meg Nagyvárad árvízvédelmi szabályrendelete és ebből az alkalmából hétfőn délelőtt megalakult Nagyvárad 21 tagú árvédelmi bizottsága. Ez a bizottság van hivatva arra, hogy árvíz esetén a szükséges intézkedéseket megtegye és az árvízvédelmi munkálatokat ellenőrizzze.

A nagyvárad keréskedelmi Csarnok ezutal értesíti tagjait, hogy a titkári hivatal elköltözött Szaniszló-utca 27. sz. a. ingatlanba. A Kereskedelmi és Iparkamara volt hivatali helyiségeibe.

**DR. BÁNÁSS LÁSZLÓ TART ELŐ-
 ADÁST AZ EGYESÜLT KER. NEM-
 ZETI LIGÁBAN.** Debrecenből jelentik: Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debreceni Osztályának rendezésében hónapok óta tartó előadássorozat, amely a magyar sorskérdéseivel foglalkozik február 27-én értékes és kiemelkedő előadásához érkezik el. Ez alkalommal ugyanis dr. Bánáss László debreceni prépost-nőbáns tart előadást „A nemzet jövője és a család” címmel. Az előadásra, amely ezuttal is a Déri Múzeum előadótermében február 27-én d. n. 6 órakor kezdődik, a Liga elnöksége minden érdeklődőt szeretettel hív és vár. Az előadás teljesen díjtalan.

Hogy lakása han ulatos bútor MEZEI-nél vedven legyen, színes, modern Háló, kombinált és előszobák Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák díóutánzattal is. Előnyös vétel. Konyha újdonságok.

SZERDÁN ÜLÉST TART A RIMANÓCZY BIZOTTSÁG. Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a Rimanóczy-fürdő bérletének ügyét végül is a város ügy rendezte, hogy azt házikézelésbe adta. A házikézelés eredményéről tekintve azt, hogy az egy hónap óta működik szerdán fog beszámolni Papp Lajos, a házikézelés megbízott vezetője az ülést tartó Rimanóczy-bizottság előtt.

A nagyvárad vendéglátó iparosok szaksztyálya ezutal közli tagjaival, hogy a titkári hivatal elköltözött Szaniszló-utca 27. sz. a. ingatlanba. (A Kereskedelmi és Iparkamara volt hivatali helyiségeibe.)

FELFÜGGESZTETEK AZ ISKOLAI EGYENRUHAVISELÉS KÖTELEZETTSÉGÉT. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 80.457—1943. Vkm. alatt most rendeletet adott ki, amelyben felhívja az érdekelt és alárendelt iskolai hatóságokat, hogy a háborús gazdasági helyzetre való tekintettel az iskolai egyenruhaviselésnek megkövetelését mellőzzék. Lehetővé kell tenni, hogy a növendékek, amennyiben a beszerzési nehézségek, vagy a tanulók anyagi helyzete ezt megkívánják, — használt, átalakított, stb. ruhákat felhasználhassák. A rendelet szerint mellőzni kell továbbá még a tanulók egyéb iskolai testnevelésében nem okvetlenül szükséges anyagok felhasználását, mint például az iskolai dolgozatfüzetek egyszerűsége bekötésére szolgáló színes papírt.

TEJÉRTEKEZLETET TARTOTTAK A VÁROSHÁZÁN. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délelőtt a polgármester elnöklésével tejértekezletet tartottak a városházán, amelyen megjelent a Tejközpont igazgatósága is. Az értekezlet megállapította, hogy a kezdeti nehézségek múltában van és a városi Tejközpont megelégedésre működik. Jelenleg csak egyéves korig részesülnek tejellátásban a gyermekek, a közeljövőben azonban két éves korig tudják ellátni tejjel a gyermekeket.

KITÜNŐEN SIKERÜLT AZ NSE TEAESTJE. Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este a Pannónia étterem uionnan átalakított termeiben kitünően sikerült estét rendezett az NSE. Mát 6 órára teljesen megtöltötte a nagytermet a közönség, míg a belső teremben a másnapi Hegedüs vívőversenyre Debrecenből és Kolozsvárról érkezett vívókat látta vendégül az egyesület. Az estély közönsége mindvégig kitünő hangulatban szórakozott Hamza Jancsi kombinált zenekara mellett egész a záróráig. A tiszta bevétel felét, amely szép összeget tett ki, a sportegylet befizette a Főmértóságu Asszonyoknak a hadbavonulatak hozzátartozóinak felszerelésére indított akciójára.

„GYŐZELMES EGYSÉG” címmel vezércikket közöl a Magyar Katonaujság legújabb száma a Főmértóságu Asszony felhívása után a magyar társadalomnak országszerte megnyilvánult bizonyosságáról, hogy egy szívvel, lélekkel áll a harcoló honvédek és itthonlétő hozzártartozók mellett. Ezenkívül értékes térképet és magyarázó szöveget közöl az érdeklődés központjában álló két nagy tengerekről, a Dardanellákról és a Boszporuszról. A tizenkét oldalas Magyar Katonaujság legújabb száma, színes képes melléklettel kapható mindenütt: ára 10-fillér.

Migrénés főfájások, idegesség, hipochondriás állapotok gyakran a leg-
 rövidesebb idő alatt megszűnnek, ha hely-
 működésünket és gyomormozgásunkat
 reggelenként, felkeléskor egy-egy
 pohár természetes „Ferenc József” ke-
 serűvízzel kellőképpen elrendezzük.
 Kérdezze meg orvosát.

APOLLO FILMSZÍNHÁZBAN Kedden bemutató
 Minden idők legnagyobb filmóriása!
 A Ben Hur testvérfilmje!

BENGÁZI

Főszerepben: Tasnády Fekete Mária és Fosco Giachetti

BELVÁROSI mozgó Hétfőn utoljára
BORCSA AMERIKÁBAN
 és a Revü artisták
 Keddtől Zöld arany

KORONA Filmszínházban
Fehér emberek

Magyar olasz világhírm
 Főszereplők: Javor, Tasnády

Tessék jegyet váltani!

Kiss Manyi, Uray, Pethes, Latabár nagyszerű együttese

TOKÉLETES ANTAL

A legmulatságosabb vigiáték a CASINÓBAN

A HÁBORUS ADÓZTATÁS AKTUÁLIS KÉRDÉSEIRŐL közöl érdekes cikket a legutóbbi szaksajtó kiállításán ezüstéremmel jutalmazott Gazdaság Jog most megjelent februári száma Krivos Árpád tollából. Ezenkívül még több érdekes tanulmányt tartalmaz, így többek között Halla Auréltól: „A kereskedelem fejlődésének útján és annak következményei a gazdasági jogban” címmel. Közli a kir. Kuria utolsó 3 évben követett versenyjogi gyakorlatát, valamint Haydu Imre érdekes cikkét az öregeségi, rokkantsági, özvegyi és árvasági biztosításnak a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken való rendezéséről. A lap megrendelhető a felelős kiadónál: dr. Szende Tibor Budapest, V. József nádor-tér 2—3. Előfizetési díj évi 25 pengő, jogi személyeknek évi 40 pengő.

Dr. Kalas László ügyvéd irodáját Szaniszló-utca 27. sz. a. helyezte. (A Kereskedelmi és Iparkamara volt hivatali helyiségeibe.)

lyal vagy Táray Ferencel és Kamarás Gyulával hozzuk színre. A város már rendelkezésünkre boesította a fekete körhorizont-függönyt s így ezt is használhatjuk az előadásban.

A színházi iroda közleménye

A kolozsvári Nemzeti színház operai tagozata két napos vendégjátéka a színházban. Hétfőn este fél 7 órai kezdettel a „Sevillai borbély” kerül színre Endre Béla karnagy vezényletével, kedden este pedig Vaszy Viktor főzeneigazgató vezényletével Puccini: „Pillangó kisasszony” című operája van műsoron. Teljes kolozsvári zenekar. Felemelt helyárak. Jegyek elővételelben a színházi pénztárnál.

Szerdán este a színlaptól eltérően Lehar Ferenc „Éva” című magyszerű operettjét ismétli meg a társulat.

Csütörtökön este munkáseelőadás keretében a „Gyöngyvirágos huszárcsákó” c. vidám huszár operettújdonság kerül színre.

„Mondj igazat” a címe a színház legközelebbi újdonságának, melyet pénteken este premier-bérletben mutat be a színház. Vaszary János nagy-sikerű bohózata 3 órán keresztül állandó kacagásban tartja a nézőteret. A kitünő szereplőgárda hetek óta különleges gonddal készül erre a pompás bohózatra, hogy 3 órán át elfeledtesse a közönség minden gondjait, baját s igazi élvezetes estét nyújthasson. **Csak felnőtteknek.** A „Mondj igazat” előadása fiatal leányoknak nem alkalmas.

Előkészületben: MARIA FÖHAD-NAGY című operettújdonság.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este fél 7 órakor: Sevillai borbély.

Kedden este fél 7 órakor: Pillangó kisasszony.

Szerdán este: Éva.

Csütörtökön este: Gyöngyvirágos huszárcsákó.

SZÍNHÁZ

Új színészek szerződtetésének ügyében Budapestre utazik Putnik Bálint színiigazgató

Márai Ede kivált a Szigligeti Színház kötelékéből. Barsy Béla fegyelmi ügy miatt távozik

Nagyvárad. Saját tud. A „Bolond Asvayné” szombaton délutáni 25-ik előadásán változás történt a megrakott szereplői karban. A változással kapcsolatban megkérdeztük Putnik Bálint színiigazgatót, aki a következőket mondotta:

— Márai Ede felbontotta a szerződést, mert művészi igényeit nem elégítették ki a kapott szerepek. A felmondást tudomásulvettem, mert a közönség körében nem láttam elég érdeklődést iránta.

— Sokkal sajnálatosabb Barsy Béla ügye. Bary Béla fegyelmi ügyből ki-

folyólag bocsájtottam el. A társulatot természetesen kellemetlenül érinti idény közepén a hiány, azonban igyekezni fogok a lehető legközelebbi időn belül utánpótlás után nézni. A legutóbbi előadásokon egy délvidéki fiatalemberrel próbálkoztam, ez azonban nem nyújtott olyan teljesítményt, amely a nagyvárad közönség igényét kielégíthette volna.

— Remélem, hogy rövidesen sikerül alkalmas tagokat szerződtetni. Ebből a célból Budapestre utazok. Addig is vendégszínészekkel pótolom a hiányt. Az Ember ragódiáját Kovács Károly-

SPORT

Könnyen győzte le a NAC a debreceni vasutasokat

NAC—DVSC 6:1 (3:1)

Góllövők: Sárvári, Szilágyi, Sárvári, Kovács II, Sárvári, Sárvári, Sárvári.

Háromóra után párperccel futottak ki a csapatok s Szabados Ernő sipjére a következő felállításban kezdtek:

NAC: Vécsey — Molnár, Ónody — Szegedi, Perényi, Deményi — Kovács II, Inceze II, Sárvári, Bodola, Tóth M.

DVSC: Kaposy — B. Nagy, Serfőző — Orosz, Mester, Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mihók, Sidlik.

A DVSC kezd, de nyomban a NAC megy át támadásba és már a 3. percben Tóth III éles lövése süvít el Kaposy kapuja mellett. Az 5. percben Perényi durrant fölé 25. méterről. A 7. percben Sárvári Bodolát szökteti.

Duduc szögletre szerelik és a szépen ivelt sarkot kapufára fejeli a center A 9. percben Kovács II átvág Tóth III-hoz, Matyi jó helyzetbe is kerül, de mellé vágja. Nagy NAC főlény alakul ki, de a jó debreceni védelem szívesen védekezik. A 11. percben Bodola a Deményitől kapott labdával Tóth III-at futtatja. Matyi remekül beível és azt Inceze II kapásból mellé vágja. Ujra Bodola indít támadást a 12. percben, de sarokra tolják a bombáját, a szögletet pedig hártják. Nyomasztó a főlény s az igen esedékes gól már valóban ott lóg a levegőben.

Csak a 15. percben jut egy kis levegőhöz a DVSC. Szabó lefut s az elég veszélyes helyzetet nehezen mentik Onódyék.

Ezután ismét a hazaiak lendülnek támadásba. Szegedi, Perényi, Deményi valósággal tömi a csatárokat labdával. Végre meg is születik az eredmény. Perényi Bodolának ad, ő Inceze II-t szökteti, a jobbösszekötő magára huzza a védelmet és bead Sárvárinak, aki a 16-osról nagy gölt lő a 17. percben (1:0).

A 28. percben feljön Debrecen s Szilágyit csak sarokra tudja szerelni Szegedi. Egy perccel később ismét formás DVSC támadás indul és Sidlik beadását Szilágyi a 16-osról kapásból védhetetlenül bevágja. 1:1.

Nagyon szép gól volt.

A gól felvillanyozza a NAC-ot és a 30. percben Perényi pompás labdával ugratja Sárvárit s a jó formában lévő center szép góllal újra megszerzi a vezetést. 2:1.

A nagy NAC főlény a 38. percben ismét eredményt hoz. Inceze II Szegeditől kap jó labdát, ő Kovács II-t teszi tisztára és Kopek végre eredményes. 3:1.

Most ismét egy kis debreceni támadás következik. Szilágyi—Sidlik, majd Szabó—Sidlik rohamoz, de Vécsey biztosan ment s a hátralévő idő különösebb esemény nélkül telik el.

II. félidő.

Kezdekör a debreceniek támadnak s Szabó beadását Tisza lövi, Vécsey azonban a helyén van s a 2. percben már a NAC eredményes.

Bodola hozza fel a labdát és szabálytalanul akasztják. Szegedi rugja a szabadrugást és Sárvári szépen befejezi. 4:1.

A 8 és 10. percben szögletet harcolt ki a NAC. Újra nyomasztó a főlény. Majd a 15. percben Tóth III fut le Deményi labdájával és szép beadását

Sárvári értékesíti. 5:1.

A 19. percben feljön a DVSC. Deményi miatt a szabadrugást kapufára irányítja Tisza. Majd Szabó—Szilágyi összjátéka veszélyes. A 23. percben ismét a zöldfehér balszárny támad Matyi remekül fut meg, beadása is kifogástalan és Sárvári már lövi is, de emberről kipattan Inceze elé, ő is habozás nélkül megvágja, de az is csak visszapattan Sárvári elé, de harmadjára a center már jobban céloz és már is 6:1 az eredmény.

A 29. percben Kovács II áll be

Molnár helyet hátvédet játszani. A 34. percben Szilágyi vízi szép támadásba a debrecenieket, de Ónodi biztosan szerel. A 38. percben Bodola közlelről fölé durant. A 40. percben Sidlik és Kovács II akasztódik össze, előbbi marad a színhelyen és egy kcsit a játék megáll. Majd mezőnyjátékkal ér véget a mérkőzés.

Szögletarány 6:2 (4:2).

NYILATKOZATOK:

Sághy László dr. (tréfásan) Inceze II gólját biztosan csak azért nem adta meg a játékvezető, hogy telitalálat ne legyen a szombati tippem.

Rónay Ferenc edző: Minthogy az eredménytippeltem telitalálat volt, természetesen megvagyok elégedve. De ez nem azt jelenti, hogy a jövő vasárnap is megelégednék ennyi erőbedobással. Amennyivel több erő kell a következő csatára, azt még a heti edzéseken összegyűjtjük.

VESZ briliánsot, ezüstöt, aranyat

ELAD ÁCS TIBOR Széchenyi-tér 6. sz.

Erős küzdelem után a debreceni BBVC hódította el a Hegedüs Vándordíjat

Nagyvárad csak a negyedik helyet tudta biztosítani

Nagyvárad. A Nagyvárad Sport Egylet február 21-én rendezte meg a minden évben szokásos Hegedüs-emlékversenyt. A verseny iránt város-szerte nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert a versenyen számos országos viszonylatban is elsőrangú vívó sorakozott fel. A mérkőzések vasárnap reggel 9 órakor kezdődtek a Szent László gimnázium ideiglenes épületének tornatermében. A versenyen az NSE színeiben Barabás, Török és Bozsák indultak. Kivülük a következő más városbeli vívók vettek részt a versenyen: Gábor, Guráth, Laczkovits, Kökössy (KAC), Zohn, Debrecei, Pilisch, Somlay, Versényi (DEAC), Gorondy, Niszokay, Simay, Szép, Ujlaky és Zolyomy (BBVC). Az elődöntők három hatos csoportokban kerültek lebonyolításra.

Az elődöntők számos szép és élvezetes küzdelmet hozva déli fél 1 óráig tartottak s a döntőre délután 4 órakor került sor. Itt már csupa kitűnő klasszis — és nagyrészt egyenrangú vívó — került szembe egymással. Az egyre fürgébb és minden akcióját stílusosan keresztül vívó Barabás öt győzelemmel biztosan tört az első hely felé. Széppel szemben azonban — egyetlen találat! — alul maradt s főként ennek a balszerecsének tudható be, hogy a bajnokságot nem sikerült megszereznie. A Barabás—Szép asszó egyébként egyike volt a döntő legszebb mérkőzéseinek. Vasidegeivel, kiszámíthatatlan vívómodorával izgalmasan érdekes összecsapásokat hozott a KAC kitűnő vívójának, Gábor főhadnagyának szereplése. Gorondy biztos parádjai és félelmetes parádrizsjai, Kökössy, Guráth nyugodt, megfontolt vívása, a villámgyors Versényi, Zolyomy és a döntőben is szívesen dolgozó Török asszói egyaránt nívós küzdelmeket hoztak.

Részletes eredmények egyébként a következő: (az első név mindig a győztes felé) Guráth—Kökössy 5:4, Szép—Gorondy 5:3, Barabás—Török 5:3, Kökössy—Gábor 5:2, Szép—Zolyomy 5:4, Versényi—Török 5:1, Gábor—Guráth 5:3, Gorondy—Zolyomy 5:0, Versényi—Barabás 5:1, Kökössy

—Gorondy 5:2, Guráth—Zolyomy 5:0, Szép—Török 5:2, Barabás—Gábor 5:2, Versényi—Kökössy 5:4, Guráth—Szép 5:4, Zolyomy—Török 5:4, Gorondy—Barabás 5:2, Versényi—Gábor 5:1, Kökössy—Zolyomy 5:2, Barabás—Guráth 5:3, Gábor—Török 5:0, Guráth—Versényi 5:3, Barabás—Kökössy 5:2, Szép—Versényi 5:2, Guráth—Török 5:1, Gábor—Gorondy 5:4, Barabás—Zolyomy 5:3, Gorondy—Guráth 5:2, Gábor—Zolyomy 5:4, Kökössy—Török 5:1, Szép—Barabás 5:4, — itt dönt el a verseny! — Gorondy—Török 5:2, Gábor—Szép 5:2, Versényi—Zolyomy 5:4, Szép—Kökössy 5:2, Gorondy—Versényi 5:2.

A verseny végeredménye

Első Szép (BBVC) 6 győzelem, 17 kapott találat; második Gorondy (BBVC) 5 győzelem, 8 kapott találat; harmadik Versényi (DEAC) 5 győzelem, 10 kapott találat; negyedik Guráth (KAC) 5 győzelem, 12 kapott találat; ötödik Barabás (NSE) 5 győzelem, 13 kapott találat; hatodik Kökössy (KAC) 4 győzelem, 7 kapott találat; hetedik Gábor (KAC) 4 győzelem, 9 kapott találat, nyolcadik Zolyomy (BBVC) 2 győzelem 8 kapott találat; kilencedik Török (NSE).

Egyesületek szerint első lett a BBVC 19 ponttal, így ennek az egyesületnek vívói nyerték az idén a Hegedüs Imre-vándordíjat. Második 13 ponttal a KAC, harmadik 7 ponttal a DEAC, negyedik 6 ponttal az NSE.

A versenybírók elnökei felváltva dr Cziffra András, Mórincz őrnagy és dr Laczkovits százados voltak, míg részrehajlatlan és komoly feladatot jelentő munkájukban Szántay János I, dr Szelle Márton és felváltva az egyes mérkőzéseken kivülálló vívók. Kleininger, Simay, Kökössy, Versényi, Somlay, Szeremley segítettek.

A vívósövetséget a kerület megbízásából Ferenczy Pál debreceni egyetemi vívómester képviselte. A közönség soraiban megjelent dr Cziffra Kálmán megyei főispán, az NSE vívószakosztályának díszelnöke, valamint az egyesület számos régebbi kardforgatója. Verseny után Szántay János I,

az NSE vívószakosztályának elnöke közölte a vívókkal és a közönséggel, hogy az értékes tiszteletdíjakat társasvacsera keretében az Ujságró Ott. honban adják át a verseny eredményeivel szereplő vívóknak.

Sajnálatos, hogy Hegedüs Imre, az NSE örökös kardvívóhajnoka súlyos beteg s értesülésünk szerint betegsége miatt nem vehetett részt azon a versenyen, melyet egyesülete éppen az ő vívó-érdemei iránti elismerésként rendezett. H. I.

Páctolja a keresztény ipart!

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356

Aranyat, ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján orás-ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611

Kő, vagy vasbetétes, középnagyságu vasalót megvételre keresek. Címre a kiadóba kérek. 285

Kombinátszoba, rekamler, hencser eladó. Kapucinus-u. 11. kapuját szemben. 272

Ingatlan

Eladó belvárosi bérház 1x4, 1x3, 2x2 szobás összkomfortos lakásokkal, ár 120.000 P. Másik vasut közelében új adómentes ház 1x2 szobás összkomfortos, 1x1 szobás konyhás, előszobás. Ár 45.000 P. a két szobás azonnal beköltözhető. Több kisebb, nagyobb házak, telkek szőlők. Tatayné, Szigligeti-utca 12. szám. 307

Várad határában pár hold földet venni, minőség nem fontos. Cím a kiadóban. 306

Állást nyec

KIFUTÓ-FIUT felvez a Szent László nyomda R. T., Szilágyi Dezső-u. 5.

Jó tex munkásokat felvez a Bendik cipőüzem, Hlatky Endre-u. 12. 314

Különféle

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű férgek irtását 38 evi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 513

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Női és férfi fehérnemű varrást és javítását jutányosan vállalom, hához is megyek. Attila-u. 40. 302

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76-és felelősségerősítő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgókéjén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.